

“อดีตเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในความคิดเท่านั้น ไม่มีใครจะเอากลับมาได้
ทุกอย่างทุกเหตุการณ์เป็นเจ้าของตัวเอง
เกิดขึ้นได้ครั้งเดียว และจะจบไปเพียงครั้งเดียว
อาหารเมื่อเข้านี้ถูกปากอย่างไร
ระพิกี่ไม่มีวันได้ลิ้มรสที่ตรงกับของเดิมทุกประการได้แน่
เพราะมันถูกย่อยจนสลายไปแล้ว จะมีก็แต่ของเทียบเคียง
ซึ่งถ้าเอาแต่โหยหาถึง คงไม่ต่างอะไรกับคนติดยา”

– Jacaranda K.

Shine
Read and Shine

จาง ระพี
อริสรา

Jacaranda K.

เขียน

“เพราะมีหนังสือนี้ละ โลกของระพีจึงได้ไม่โหดร้ายจนเกินไป”

- Jacaranda K.

การอ่านดีจากรากหญ้าสู่สังคม

จวประพื้อสดง

Shine

ในเครือบริษัทอมรินทร์ คอร์เปอร์เรชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
378 ถนนชัยพฤกษ์ (บรมราชชนนี) เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170
โทรศัพท์ 0-2422-9999 ต่อ 4964, 4969 E-mail: info@amarin.co.th
www.amarinbooks.com   @amarinbooks Shine Publishing

สงวนลิขสิทธิ์หนึ่งสี่เล่มนี้ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537
ห้ามคัดลอกเนื้อหา ภาพประกอบ รวมทั้งดัดแปลงเป็นฉบับอื่นที่ก่เลียง ตลั้วบิัติที่ค่น
หรือเผยแพร่ด้วยรูปแบบและวิธีการอื่นใดก่อนได้รับอนุญาต

ฉบับพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ชายนี พิมพ์ครั้งแรก ธันวาคม 2568

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของศูนย์ข้อมูลอมรินทร์

Jacaranda K. (นามปากกา).

จวประพื้อสดง / Jacaranda K. : เขียน; CHICHI: ภาพประกอบ - กรุงเทพฯ: ชายนี อมรินทร์ คอร์เปอร์เรชั่นส์, 2568.

(6), 374 หน้า: ภาพประกอบ.

1. นวนิยายไทย. I. CHICHI, ผู้วาดภาพประกอบ. II. ชื่อเรื่อง.

นว จ6จ5

DDC 895.913

ISBN 978-616-18-8607-3

เจ้าของ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา บริษัทอมรินทร์ คอร์เปอร์เรชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ศิริ บุญพิทักษ์เกศ • กรรมการผู้จัดการ อุษณีย์ วิรัตพันธ์
รองกรรมการผู้จัดการ ศรกร วัฒนาสุทธีวงศ์ • ที่ปรึกษา งามอาจ จิระอร
บรรณาธิการบริหาร พิมพ์ชนก ศิริวรรณณี • บรรณาธิการ ทศ ปริญาตนิต, สุทัตตา อรุณวงศ์สาณกุล
ผู้จัดการฝ่ายการผลิต อมรลักษณ์ เขียวกลิ่น • ศิลปกรรมปก สิริวิธนา นวลนุ่น
ออกแบบบุปเล่ม กันติศา เพชรพรหมรักษ์ • คอมพิวเตอร์ รัชฎากร ศรพรหมฉาย
พิสูจน์อักษร ณัฏฐา, รจนา เขียวแดง

แยกสีและพิมพ์ที่ สายชูโรงโรงพิมพ์ บริษัทอมรินทร์ คอร์เปอร์เรชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
376 ถนนชัยพฤกษ์ (บรมราชชนนี) เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170 โทรศัพท์ 0-2422-9000, 0-2882-1010

จัดจำหน่ายโดย บริษัทอมรินทร์บุ๊คเซ็นเตอร์ จำกัด
108 หมู่ที่ 2 ถนนบางกรวย - จงถนอม ตำบลมหาสวัสดิ์ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี 11130 โทรศัพท์ 0-2423-9999
www.nain.com

ราคา 395 บาท

ผลิตภัณฑ์นี้ผลิตจากวัตถุดิบและกระบวนการผลิตที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสากลว่า
เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสอดคล้องกับหลักการความยั่งยืน
Made from certified Eco-friendly materials and processes for sustainability.

คำนำสำนักพิมพ์

ถึง ผู้อ่านทุกคน

เคยประสบไหม ความรู้สึกที่ไม่ว่าเราจะเจอใครอีกสักกี่คน
เราก็คงเหงาเช่นเดิม เพียงเพราะปราศจากเธอ

จวระพีอัสดง คือนวนิยายสุดละเอียดซึ่งบอกเล่าความรัก
และความขัดแย้งในโลก ครอบครัว และตัวตน ผ่านชีวิตของ
ระพี ดิเรกโยธิน ตัวละครผู้ถือกำเนิดในสถานะที่กำกวมอันอึดอัด
ภายใต้สังคมที่ตีกรอบ ภายในประเทศที่แบ่งแยก

แต่ชีวิตของระพีก็ไม่ได้แตกต่างจากชีวิตเราทุกคนไปมากนัก
หอรก ระพีเติบโตผ่านน้ำตา (ใครบ้างจะไม่เสียน้ำตาระหว่างเติบโต)
พานพบมิตรภาพ (ซึ่งเราที่โตแล้วคงรู้ว่ามิใช่พานพบย่อมมีลาจาก)
และลิ้มรสรักครั้งแรก (รักครั้งเดียวเพียงชั่วขณะที่ก่อเค้าโครงให้รัก
มากมายไปชั่วชีวิต)

ระพีก็เป็นมนุษย์เหมือนกันกับเรา เช่นเดียวกับทุกตัวละคร
ในหนังสือเล่มนี้ นรินทร์มีความตั้งมั่นอันลุ่มลึก ไพลินมีปมฝังลึก
ที่ยากหยั่งถึง ส่วนบุษย์มีความเห็นอกเห็นใจเพื่อนมนุษย์ที่ร่วมกัน
ประสบสิ่งเล็กๆ ที่เรียกว่าชีวิต

และเช่นเดียวกัน พวกเขาต้องก้าวเดินภายใต้กรอบที่บังคับ
ทิศทางชีวิตเราอย่างไม่ไยดี มันเป็นมือล่องหนที่คอยชักใยสังคม
ด้วยความเชื่อที่ไร้ความหมาย คอยพร่ำซ้ำนัวสั่งว่าสิ่งนี้ผิดสิ่งนี้ถูก
ควรทำสิ่งนั้นไม่ควรทำสิ่งนี้ มันแทบจะฉีกทุกเยื่อใยที่ทุกคนมีให้
เจ็บแปลบเสียจนน้ำตาหมดตัว ทั้งให้เราอยู่กับความผิดหวัง คมขังเรา
กับความเหงาที่ไม่มีวันดับสูญ

เมื่ออ่านผลงานชิ้นนี้ เราจะพบว่าความรักคือเรื่องของปัจเจก
แต่เราก็จะพบว่าความรักนั้นเกี่ยวพันแนบแน่นกับสังคมอย่างที่สุด
สังคมตัดสินความรักด้วยอคติได้ทุกเมื่อเชิ้อวัน และบ่อยครั้งไป
ที่ความรักของคนหลายคนถูกทำลายเพราะคำพิพากษาของสังคม

ถ้าเป็นเช่นนั้น เราจะต่อกรกับโชครวนล่องหนอย่างไรดีล่ะ
เราจะดิ้นรนสุดตัวเพื่อปลดแอก เราจะประนีประนอมเพื่อให้แพ้ศึก
แต่ก็ยังชนะสงครามอย่างนั้นหรือ

เราควรทำเช่นไรให้เมื่อสิ้นสุดวันหนึ่ง - เมื่อระพีอัสดง -
เราจะล้มลุกผ่านพันอุปสรรคชีวิตและความรักที่ประดังประเดเข้ามา
และยังคงพร้อมเจิดฉายสำหรับวันพรุ่งนี้

จวระพีอัสดง จะบอกเรื่องราวเหล่านั้น...และมากกว่านั้น

ด้วยรักและห่วงใย

ขอให้ผู้อ่านทุกคนมีชีวิตและรักที่เจิดฉาย

Shine

เนื้อหาต่อไปนี้มีกล่าวถึงการทำร้ายร่างกาย

ความบาดเจ็บทางกาย

การตายของตัวละคร การฆ่าตัวตาย สงคราม

รวมไปถึงการข่มขืนและการใคร่เด็ก

ทั้งนี้ถูกนำเสนอในแง่อาชญากรรม

มิใช่การเขียนเพื่อสร้างความชอบธรรม

และไม่มีการบรรยายภาพอย่างละเอียด

ตัวละครทุกตัวไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับบุคคลที่มีตัวตนอยู่จริง

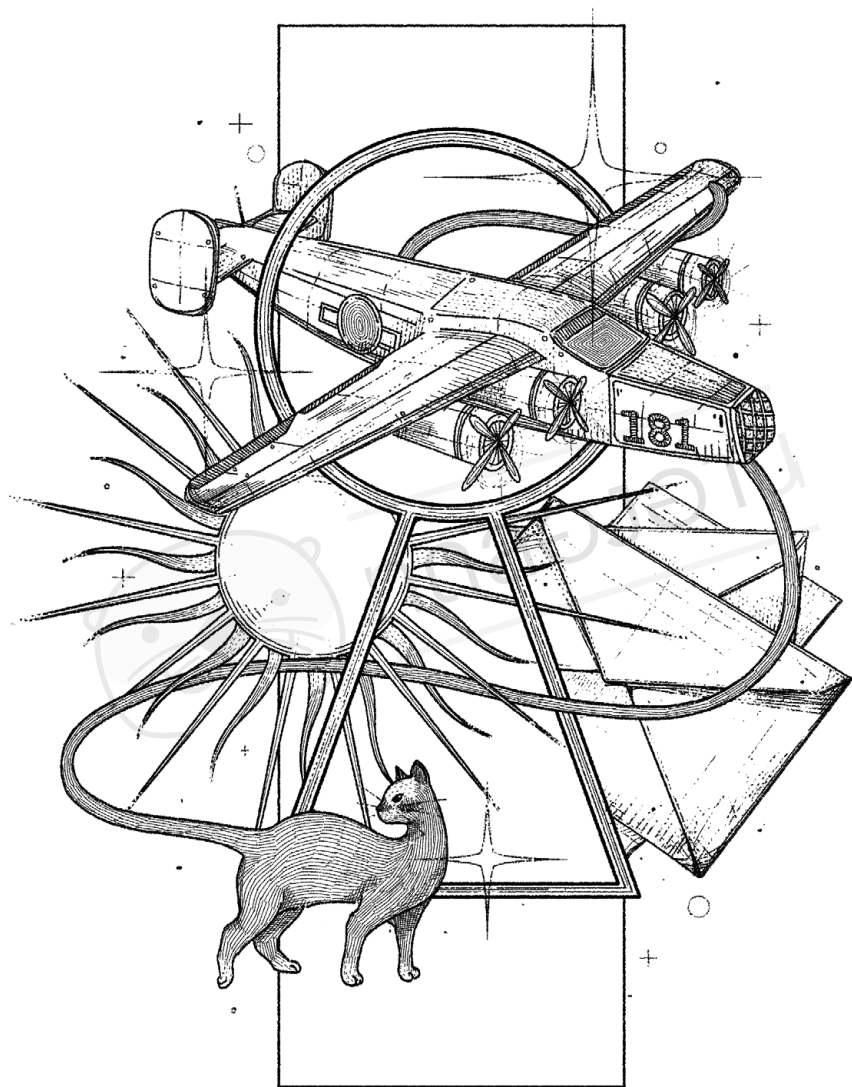
หากมีการกล่าวถึงบุคคลที่มีอยู่ในประวัติศาสตร์

จะมีการชี้แจงแยกในส่วนเชิงอรรถ

อีกทั้งยังมีเนื้อหาที่ไม่ตรงกับบันทึกประวัติศาสตร์

ทั้งนี้ได้บิดเบือนบางส่วนเพื่อประโยชน์ของเส้นเรื่อง

ขออย่ายึดข้อมูลต่อไปนี้เป็นปรมัตถ์

1

บรรดาศักดิ์กับดิเรกโยธิน

โลกนี้ กว้างใหญ่เท่าใดเป็นเรื่องที่ยากจะตอบ ต่อให้เรียนหนังสือจนรู้ความแล้วว่า โลกเรามีกี่ชาติ กี่ทวีป เขตแดนสยามสิ้นสุดที่ใด อาณานิคมกว้างถึงไหน ระพีก็เดาถึงความกว้างใหญ่ของมันไม่ได้อยู่ดี เพราะโลกทั้งใบของระพีมีความกว้างแค่สุดขอบรั้วบ้านดิเรกโยธิน

โลกของระพีมีสมาชิกอันหนาแน่น ผ่าคั่ง มีหน้าซ้ำยังดูจะมั่งคั่งเกือบที่สุดในพระนคร เขตแดนก็กว้างขวาง กระนั้นกลับขยับตัวลำบาก เพราะนอกจากจะเป็นโลกที่มีพร้อมในทุกสิ่งที่มนุษย์แสวงหาแล้ว ในเขตแดนนี้ก็ยังมีการดักดี ทุกชีวิตในบ้านจำเป็นต้องดิ้นรนหาตำแหน่งของตัวเอง และวางตัวให้สมกับฐานะที่ได้มา

ทุกเช้าของระพีเริ่มต้นที่ห้องนอนขนาดกลาง เสียงฝีเท้าตึงตังกระทบพื้นไม้จากด้านนอกจะเรียกให้เขาตื่น บางวันอาจมีเสียงพวกบ่าวตะโกนกันดังกั่นดังลอดเข้ามาในห้อง ทั้งนี้เพื่อความก็ได้ไรร้ายอะไร คนเหล่านั้นเพียงแต่รีบร้อนและจริงจังเป็นพิเศษในการตระเตรียมเช้าที่ราบรื่นให้กับเจ้านายทุกคนในบ้าน ระพีจึงไม่เฝ้าติดใจ เพราะทุกคนทำตามหน้าที่ ราวคาบเกี่ยวเพียงอย่างเดียวคือ เหตุใดเขาต้องได้ห้องนอนที่ตั้งอยู่กลางบ้าน

ประตูห้องของเขาเป็นแผ่นไม้ขนาดใหญ่ กินพื้นที่ด้านกว้างของห้องนอนไปเกือบจะทั้งหมด มันหลอกตาผู้พบเห็นว่าภายในห้อง

คงจะกว้างใหญ่ โอ้อ่า ประตูไม้ตั้งประจันหน้ากับบันไดใหญ่กลางตึก ฟังดูเป็นทำเลทอง แต่ความจริงนั้นกลับกัน เพราะนี่ไม่ใช่ตำแหน่งที่จะนอนหลับได้อย่างสบายใจ ยามเข้านระพีจะตื่นด้วยเสียงฝีเท้าบริวาร เขาทราบทุกครั้งที่มีคนผ่านไปผ่านมาหน้าห้องและเมื่อใดมีคนโดดทำน้ำหลังตึก พอยามตึกก็จะสะดุ้งเวลามีใครเดินผ่านหน้าห้องเพื่อไปเข้าห้องน้ำ นี่เป็นตำแหน่งห้องนอนที่สร้างความรำคาญใจให้ผู้อยู่อาศัยที่สุดในตัวบ้าน เจ้าของห้องจึงหลับอย่างไม่เต็มอิ่ม ตื่นอย่างไม่เต็มใจ ชอบอ่านหนังสืออย่างไรก็ไม่เคยอ่านได้อย่างมีสมาธิ และผวาทุกครั้ง ที่คิดว่าคงจะโดนฆ่าเป็นคนแรกหากมีโจรบุกเข้ามา

นี่ละ สิ่งแรกที่บอกชัดถึงสถานะในบ้านของเขา ระพีเป็นคนเดียวที่ไม่ได้ห้องนอนในตำแหน่งที่เหมาะสมที่ควร

ในบรรดาสมาชิกที่เป็นเจ้านายทุกคน ระพีตื่นเช้าที่สุด เขาจะไปอาบน้ำล้างเท้าก่อนจะกลับมาที่ห้องเพื่อนั่งอ่านหนังสือรอเวลาอาหารเช้า แล้วเสร็จเมื่อไรจึงออกไปเรียนหนังสือ นี่เป็นวิธีทำตัวให้สมฐานะของเขา เพราะลูกพระยาจะไม่ร้องแกล้งแหยงกระเซอ ต่อให้เสียงภายนอกน่าหงุดหงิดรำคาญใจอย่างไร ระพีจะเป็นฝ่ายทำตัวให้เคยชิน เด็กหนุ่มเชื่อเหลือเกินว่าหากแน่วแน่มากพอ เขาคงจะตัดขาดจากความวุ่นวายในบ้านได้

“ระพีตื่นเช้าเสียจริง พี่นะ ปลุกยายฉนีอยู่นานสองนานกว่าแม่เจ้าประคุณจะลุก”

วรรณ - พี่สาวคนรอง - เอ่ยกับเขาด้วยเสียงขบขันขณะที่กำลังร่วมโต๊ะอาหารเช้าด้วยกัน

“ระพีอย่าไปฟังพี่ณาให้มาก” เสียงเล็กแหลมอีกเสียงเอ่ยขัด

“ตัวนั้นละดูหนังสือจนตึกดิน พีรีก็ไฟแยงตา นอนหลับก็ไม่อึม ถ้าวอยากให้ฉันทื่นเข้า ตัวก็เลิกเปิดไฟตอนค่ำซี ระเบียบด้วยใหม่”

พรณี - พี่สาวที่เป็นน้องสาวฝาแฝดของวรรณาก็ที่ -
ว่ายาวเหยียด แต่ปากกระจับยังประดับรอยยิ้ม ระเบียบไม่ได้ตอบ
อะไรกลับ หัวเราะเสียงเบาขึ้นให้ตามมารยาท

“ตัวอ้างไปเรื่อย อย่างไรเราก็ลงตึกกันมาซ้ำเพราะตัวตื่นสาย
ถ้าระเบียบเข้าเรียนไม่ทันจะทำอะไร”

“แล้วกัน ไม่ได้สายเพราะฉนี้อย่างเดียวเสียหน่อย ถ้าระเบียบ
เข้าเรียนสายก็เพราะพี่ฉนันละชวนทะเลาะ แทนที่จะได้รับข่าวกัน
ให้เสร็จไวๆ”

ฝาแฝดยังคงผลัดกันตำหนิอีกฝ่ายด้วยสีหน้าจริงจัง ก็โกรธเคือง
กันจริงเสียเมื่อไร ดูแล้วคงหาเรื่องโต้กันเพื่อให้ระเบียบได้มีส่วนร่วม
บทสนทนาเสียมากกว่า

“ไม่เป็นไรหรอกครับพี่ฉนา พี่ณี หากผมไปสาย พวกพี่ๆ
ก็คงสายด้วยกันทั้งหมด”

ระเบียบว่าจบ สามพี่น้องก็หัวเราะประสานกัน และเมื่อเสียงดูจะ
ดังเกินงามไปหน่อย วรรณาก็หันซ้ายหันขวาให้แน่ใจว่าไม่ได้มีผู้ใหญ่
ในบ้านอยู่ใกล้ๆ เพราะหากเป็นเช่นนั้นคงได้โดนตำหนิพร้อมกัน
ทั้งสามคน ระเบียบหันมองตามพี่สาวบ้าง เจอก็แต่บ่าวที่ชื่อนางคำ
หล่อนยิ้มบางพร้อมค้อมหัวให้จากมุมห้อง วรรณาก็ค้อมหัวกลับ
เป็นการส่งสัญญาณให้เป็นการความลับระหว่างกัน

“อ้าว ตัวรีบเสร็จหรือยังล่ะพี่ฉนา รีบออกกันดีกว่า เกิดคุณแม่
มาเห็นเราครึกครื้นกันแบบนี้ มีหวังระเบียบได้โดนแยกรถไปอีกคัน”

พรรณีว่าพลางตีแขนพี่สาวฝาแฝดเบาๆ ด้วยปลายนิ้วเป็นเชิงหยอกเิน ฝ้ายวรรณก็แก้งพืดพืดอยู่หน่อย ก่อนจะบรรจุใช้ช้อนกวาดเศษอาหารเหลือให้กองรวมกันเป็นระเบียบ รวบซ้อนส้อมเข้าด้วยกัน ยกแก้วน้ำขึ้นจรดดื่ม ตามด้วยเช็ดมุมปากกับผ้าที่วางอยู่ข้างจาน กิริยาทั้งหมดนี้เป็นขั้นเป็นตอน กระนั้นวรรณก็ขยับได้คล่องและงดงามราวกับว่าเป็นส่วนหนึ่งของการหายใจ พรรณีเองก็ทำอย่างเดียวกันไปแล้วก่อนหน้านี้

ระพีมองท่าทางเหล่านั้นแล้วสะดุดอยู่หน่อย พี่สาวสองคนนี้เป็นลูกจากต่างแม่ ถูกเลี้ยงมาต่างจากเขาอย่างสิ้นเชิง ไม่ใช่แค่โตมาคนละอย่าง ฝาแฝดยังโดนสั่งอยู่เนืองๆ ว่าอย่าสนิทกับน้องชายคนเล็กจนเกินงาม โชคยังดีว่าสองคนนี้ได้ใจยกษ์ใจมารอย่างคนห้าม โอกาสใดที่เข้าหาน้องชายได้ พี่สาวทั้งคู่ก็ห้ามตลอด

สามพี่น้องย้ายตัวไปขึ้นรถ ระพีถือกระเป๋าหนังสือของตัวเอง ส่วนพี่สาวทั้งคู่มีบ่าวยกกระเป๋าสื่อผ้าให้คนละใบ ขึ้นรถแล้ว ฝาแฝดจะนั่งเบาะหลัง ระพีนั่งด้านหน้าข้างสารถิ พอถึงโรงเรียนของพี่สาวคนขับรถจะช่วยวรรณถือกระเป๋าเสื้อผ้า ระพีจะช่วยถือกระเป๋าของพรรณี เมื่อส่งทั้งคู่เข้าโรงเรียนประจำเรียบร้อยแล้ว จึงจะถึงคราวระพีไปโรงเรียนของตัวเองบ้าง

เข้านี้เป็นโอกาสพิเศษ โดยปกติแล้ววรรณกับพรรณีจะกลับเข้าโรงเรียนประจำทุกวันอาทิตย์ด้วยรถยุโรปของที่บ้าน จากนั้นตลอดทั้งสัปดาห์จะไม่มีใครเอารถออกมาใช้รับส่งใครที่โรงเรียน จะมีอีกครั้งก็เย็นวันศุกร์ที่ฝาแฝดได้กลับบ้าน ระพีจะได้ติดรถก็ตอนนั้น ถ้าไม่ใช่โอกาสนี้ก็ไม่มีแล้ว เพราะในทุกเช้าที่ต้องไป

โรงเรียน ระบุจะติดรถทหารคันใหญ่ของนายทหารลูกน้องพระยา
ดิเรกโยธินที่ต้องผ่านหน้าบ้านเป็นประจำก่อนไปราชการ มีคราวนี้ละ
ที่สองพี่สาวมีเหตุให้ต้องกลับโรงเรียนในเช้าวันจันทร์ จึงหาเรื่อง
ให้ระพีติดรถไปด้วยได้ ฝาแฝดอ้างกับแม่ตัวเองว่าน้องจะได้ช่วย
ขนกระเป๋าคูณหญิงโพลนถึงได้ออนุมัติ-ออนุมัติเพราะไม่ได้ร่วมรถกัน
ในฐานะพี่น้อง แต่เป็นฐานะคนที่ไปช่วยสารถึงขนกระเป๋าคูณให้ลูกสาว
ของตัวเอง

ฝาแฝดหยิบยื่นไม้เท้าให้เขา กระนั้นบรรดาคักดีในบ้าน
ก็ยังเป็นคนละชั้นอยู่ดี

ระพีไม่ได้ติดต่อกับแค่คนที่บรรดาคักดีในบ้านสูงกว่าเขา
เพราะอันที่จริงแล้ว การวางตัวให้อยู่สูงกว่าคนที่ควรอยู่ชั้นต่ำกว่า
นั้นยิ่งยากขึ้นไปอีกหลายเท่า

ในบรรดาคนรุ่นๆ เดียวกันกับระพีที่อยู่ในขอบเขตรั้วบ้าน
ดิเรกโยธิน คนที่อายุมากที่สุดคือพี่อำพน รายนี้เป็นพี่ชายคนโต
เป็นบุตรที่เกิดจากพระยาดิเรกโยธินกับภรรยาคนที่สอง น้อยครั้ง
ที่ระพีจะได้สนทนากับอำพนตรงๆ เพราะนอกจากที่บรรดาคักดี
ในบ้านของอำพนจะอยู่สูงกว่าระพีมากแล้ว อายุก็ห่างกันเสียเยอะ
อำพนจึงไม่ได้สนิทสนมกับเขาเท่าไร

ถัดจากพี่อำพนมาก็เป็นพี่วรรณกับพี่พรณี สองคนนี้เป็น
ลูกสาวก็จริง แต่เป็นลูกที่เกิดจากครรภ์ของภรรยาเอกที่เป็นลูก
ของนายทหารยศใหญ่อีกหนึ่งทอด แถมยังเคยเป็นข้าหลวงในวัง
อย่างชื่อ “วรรณ - พรณี” นี่ก็เป็นชื่อพระราชทานจากหลวง จะลงมา
เกลือกกลั้วกับระพีอย่างไรก็ดูไม่น่าจะอยู่ในชั้นที่เท่าเทียมกันได้เลย

แล้วก็มีอีกชีวิตหนึ่งในบ้านที่ทำให้ระพีโล่งใจอยู่น้อยว่า เขาไม่ได้มีลำดับชั้นยศที่ต่ำที่สุดในเขตรั้วนี้ รายนั้นชื่อนรินทร์ ปานวิธ เป็นลูกบ่าวที่รับใช้ในบ้านมาหลายรุ่น กระนั้นผิวพรรณ ก็ไม่ได้สมบาว นรินทร์วิ่งกลางแดดทั้งวันอย่างไร ก็ไม่คล้ำเท่า พวกคณงานหนุ่มๆ ผิวพรรณเป็นสีเหลืองเข้มเหมือนไม้สักทอง ลงน้ำมัน มีตากลมดำขลับที่สุกสว่างอยู่เสมอราวกับว่าไม่เคยได้เจอ เรื่องทุกข์ใจใดๆ ในชีวิต ทั้งหมดนี้ขัดหูขัดตาอะไรไปเสียหมด

ชื่อนรินทร์นี้เป็นชื่อที่ปรากฏในเอกสารทางการ ถ้าจะเรียกชื่อ ที่ฟังเข้าหุระพิกว่านี้ นรินทร์มีอีกชื่อคือนิ่ม ซึ่งว่ากันตามตรงแล้ว แค่นี้รู้ชื่อจริง ระพีก็อยากจะหัวเราะใส่ เป็นบ่าวแท้ๆ แต่กลับมีทั้ง ชื่อจริงชื่อเล่น ในยุคสมัยนี้ มีเพียงแค่เลือดเนื้อพระเจ้าแผ่นดิน หรือคนใหญ่คนโตเท่านั้นที่จะมีชื่อจริงชื่อเล่นกันแต่กำเนิด ดูท่าแล้ว ผู้เป็นแม่คงจะผยองตัวว่าดูถึงได้ให้บุตรชายมีชื่อเล่น แถมยังมีชื่อจริง ที่แปลว่าผู้เป็นใหญ่อีกต่างหาก

เดิมทีแล้วนรินทร์ไม่เคยอยู่ในสายตาของระพี เขาถือว่า อย่างไรก็คงเทียบบรรดาศักดิ์กันไม่ได้ คนหนึ่งเกิดในตระกูลพระยา ใช้นามสกุลที่ตั้งมาจากราชทินนามของเจ้าคุณพ่อ อีกคนเป็นลูกบริวาร ในบ้าน พ่อเป็นใครก็ไม่ทราบ คนที่ระพีพยายามจะเปรียบเทียบกับ ตัวเองอยู่ตลอดจึงมีแค่พี่สาวพี่ชายทั้งสามคน แต่จนแล้วจนรอด ก็ไม่เคยจะเทียบได้แม้แต่ปลายเล็บ ที่สุดก็หันมาเทียบกับนรินทร์แทน เพื่อให้ตัวเองสบายใจขึ้นว่ารอบรั้วนี้ยังมีคนที่ด้อยกว่า ทว่าความคิดนั้น ดูจะผิดถนัด เพราะในความเป็นจริงแล้ว นรินทร์ด้อยกว่าเขาอยู่ ไม่เท่าไร เปล่อๆ จะมีบรรดาศักดิ์ใกล้เคียงกันกว่าที่คาดไว้มากอีกต่างหาก

ระพียังจำได้ถึงวันแรกที่เข้าเรียนหนังสือ เจ้าคุณพ่อมาส่งขึ้นรถยนต์ทหารรุ่นน้อง ระพีพบว่านรินทร์ก็กำลังวิ่งออกจากบ้าน แม้จะสวมใส่ชุดนักเรียนที่สภาพมอซอกว่าเขา ทั้งหลวมโคร่ง ทั้งเหลืองซีด เห็นได้ชัดว่าเป็นของที่ถูกส่งต่อมา กระนั้นเอง การที่บ่าวในบ้านได้มีโอกาสเรียนหนังสืออย่างเท่าเทียมกันก็ไม่ได้ทำให้ระพีสบายใจ

ระพีเล่าเรียนในสถาบันที่เต็มไปด้วยบุตรหลานของข้าราชการ และเจ้าขุนมูลนาย ส่วนนรินทร์เรียนที่วัดใกล้บ้าน มีอยู่หลายครั้งที่เด็กสองคนออกจากบ้านพร้อมกัน คนหนึ่งเดินเท้า คนหนึ่งนั่งรถทหาร แต่ส่วนใหญ่แล้วนรินทร์จะกลับถึงบ้านก่อน เมื่อระพีกลับมาถึงก็จะไม่เห็นเด็กนั้นในชุดนักเรียนแล้ว รายนั้นจะผลัดผ้าเป็นชุดคนงาน โผล่ทางนั้นที่ทางนี้ที่ ช่วยงานผู้ใหญ่อย่างคล่องแคล่ว หรือบางครั้งก็ไปโดดน้ำอยู่ที่คลองหลังตึกใหญ่ วายข้ามไปชนลูกบ่าวบ้านฝั่งตรงข้าม สาดน้ำเล่นกันเสียงดัง ระพีเห็นผ่านหน้าต่างห้องนอนของตัวเองอยู่ตลอด กระนั้นก็ได้ใส่ใจนัก เขาจะนั่งอ่านหนังสือเงียบๆ สู้เสียงโหวกเหวก ระพีมองว่าเด็กพวกนั้นเล่นกันสกปรก แถมยังเปลืองเวลาที่เราควรจะเอาไปทบทวนบทเรียน

แต่จะวางตัวอย่างไรให้พ้นบรรดาศักดิ์ชั้นเดียวกับนรินทร์นี่ละปัญหา แม้ในคราวแรกจะพยายามใจว่าอย่างไรก็คนละชั้น ทว่าในปีหนึ่งที่ผลการเรียนของระพีออก ผลว่าสอบไล่ได้เป็นลำดับที่สองของชั้นเรียน เจ้าคุณพ่อส่งคนมาตามไป ตกรางวัลต่อหน้าทุกคนในบ้าน เวลานั้นเขาภาคภูมิใจ นี่ถึงจะสมฐานะ แต่เมื่อไปถึงก็พบว่าลูกบ่าวคนนั้นได้รางวัลที่เท่าเทียมกัน

นรินทร์สอบได้ที่หนึ่งในปีเดียวกันกับที่เขาได้ที่สอง แม้จะเรียนกันคนละสถาบัน ความเข้มข้นของการแข่งขันต่างกันคนละเรื่อง แต่การที่ได้ลำดับต่ำกว่าลูกบาวก็ทำให้ระพีชายหน้าไม่น้อย ยิ่งพอเหลือบมองแม่อีกสองคนที่นั่งอยู่ไม่ไกลก็ยิ่งระทม เวลานั้นระพีพบว่าพวกหล่อนยกยืมให้ ทว่ามันเป็นยืมคำว่าปากแฝงความสังเวชมากกว่า ยืมจริงใจด้วยความยินดี

แม้แต่ชื่อก็ไม่อยากนึกถึง บ่าวอะไรมีทั้งชื่อจริงชื่อเล่น ความหมายชื่อก็ยิ่งใหญ่ไม่สมตัว แต่อย่างไรก็คงจะเป็นชื่อที่ตั้งใจตั้งขึ้นมามากกว่าระพี - ระพีที่แม่ตั้งให้เพียงเพราะว่าเกิดตอนกลางวัน

เย็นวันหนึ่งหลังเลิกเรียน ระพีนั่งอ่านหนังสือในห้องนอน หากแต่วันนี้ไม่มีเสียงโหวกเหวกจากคลองหลังตึก มีเพียงเสียงผีเท้าหลายคู่ที่ผ่านไปผ่านมามาหน้าห้องนอนอย่างเร่งรีบ

เสียงเคาะประตูห้องดังขึ้นหลังจากนั้น ระพีจึงลุกจากโต๊ะไปดันสลักให้ประตูไม้บานใหญ่เปิดออก

“คุณระพี เจ้าคุณท่านให้มาเรียนว่าคืนนี้ต้องไปปรับข้าวกันให้พร้อมหน้าเจ้าค่ะ”

ผู้มาเคาะประตูเป็นบ่าว ชื่อนางวาด หล่อนคุกเข่าขณะที่คุยกับเขา ระพีเพียงพยักหน้าแล้วหันหลังปิดประตู ไม่อยากสนทนาให้มากความ กระอักกระอ่วนอยู่หน่อยที่ต้องยืนคำหวัหึงที่อายุมากพอจะเป็นยายเขาได้

วาดเกิดตั้งแต่สมัยต้นรัชกาลที่ 5 เป็นทาสในบ้านนี้มาตั้งแต่ก่อนเลิกทาส อันที่จริงบาวส่วนใหญ่ในบ้านก็เป็นลูกหลานของทาส

ที่อยู่มาก่อน กระนั้นก็ไม่เห็นจะมีใครแยกตัวออกจากบ้านนี้ไปสักคน นี่เป็นจุดที่ระพีไม่เข้าใจ เหตุใดบ่าวถึงยอมอยู่ในขอบเขตบ้านนี้ ทั้งที่ไม่มีความได้เลื่อนยศมาเท่ากับเจ้านาย ออกไปทำงานอยู่ข้างนอก ยังจะมีโอกาสได้ล้มตาอำปากกว่านี้ หรืออย่างน้อยก็จะได้มีสถานะเป็นคนทั่วไป ไม่ต้องทำงานรองมือรองเท้าคนอื่นอย่างเดิม

เด็กหนุ่มรีบหันหลังกลับเข้าห้องนอนตัวเองก่อนวาดจะได้ ยกมือไหว้ เปลี่ยนเสื้อผ้าให้ดูดีขึ้นกว่าเก่า พระยาดีเรกโยธินถึงชั้น เรียกสมาชิกทุกคนให้มาพร้อมหน้า ไม่แน่ว่าจะเรียกกรมตำรวจ วาระอะไร แต่จะให้ไปรับข่าวทั้งชุดลาลองก็กระไรอยู่ และเมื่อไปถึงที่ ก็พบว่าป็นดังคาด โต๊ะยาวในห้องอาหารปูด้วยผ้าจลุลายลูกไม้ ละเอียด ระพีเดาว่าคุณหญิงไพลินที่นั่งถัดจากหัวโต๊ะคงจะเป็น คนถัก มีสำรับอาหารวางเรียงรายบนโต๊ะ ส่วนใหญ่เป็นของที่ไม่ได้ ทารับประทานง่ายในทุกวัน

สุดปลายโต๊ะมีนายทหารแต่งชุดเต็มยศนั่งยิ้มแย้ม นั่นละ นายพลเอก พระยาดีเรกโยธิน หรือเจ้าคุณพ่อของระพี เบื้องขวาของ เจ้าคุณพ่อเป็นเมียเอก หรือคุณหญิงไพลิน มารดาของพี่วรรณ และพี่พรรณ เบื้องซ้ายเป็นนายทหารอีกคน ชุดเต็มยศเช่นกัน แต่ดูไม่น่าเกรงขามเท่าเจ้าคุณพ่อ และสี่เสื่อกี้อยู่กันอยู่หน้า คนนี้คือพี่อำพน เป็นบุตรชายคนโตของบ้าน ถัดจากพี่อำพนคือ นางกิมเล้ง มีศักดิ์เป็นมารดาของเจ้าตัวและภรรยาของ พระยาดีเรกโยธิน ส่วนที่นั่งอีกสองที่ข้างคุณหญิงไพลิน เดิมที จะเป็นที่ของลูกสาวหล่อน แต่คราวนี้ทั้งคู่เข้าโรงเรียนประจำ ไปก่อนแล้ว มันจึงถูกจัดเหลือแค่จานเดียว ไม่ต้องเดาก็ทราบ